

mången

nr
1·76

LÄTT BLANDAT FRÅN BRUKEN

KOSTA, BODA, ÅFORS, JOHANSFORS

Undret har skett. Vintern är äntligen bortjagad av ljuset.
Naturen tar sats och återskapar sig själv.
Semestern är inte alls avlägsen.

TU- RIST- NYTT

Nu börjar snart turisterna strömma till. En nyhet för året är att man kommer att ha en uppvisningsverkstad igång i Kosta och en i Boda varje lördag under turistsäsongen.

I Kosta kommer man att slussa turisterna från hyttan direkt till gravörverkstaden. Man slipper härigenom besökare i glas-kammaren och sliperiet.

TYSKAR

Som Ni kanske har läst i lokalpressen kommer Reso att ordna charterflyg mellan Emmaboda och Tyskland i sommar. Varje fredag kommer det att dimpa ner en grupp tyskar på Emmaboda Flygplats. I programmet finns naturligtvis besök på våra glasbruk.

Lagom till turistsäsongen anlände 15 tyska journalister och radiomän till Kosta. Vår turistvärdinna,

Christel Albertsson, visade runt och informerade. Tyska tidningsläsare bör efter detta veta en hel del om den småländska glasbruksbygden.

KOSTA

Det är inte bara utländska turister som behöver information. Christel berättar om en dam som efter en visning på glasbruket i Kosta kom fram och frågade:

-Fröken, vill fröken göra mig en tjänst?
-Ja, så gärna, om jag kan.
-Vill Ni då vara vänlig och sätta en Orrefors-etikett på den här skålen, så jag vet var jag har varit när jag kommer hem.

KOSTA får musikaliskt uppdrag

Nu har vi i glasbruksbygden fått ett kulturutbyte med den kungliga huvudstaden.

I vintras hade vi besök av brassensemblen från Stockholms Filharmoniska orkester. "Brasset" förstärkte musikkårerna från Johansfors och Kosta i en konsert.

Nu skall Kosta Musikkår avlägga svarsvisit i Stockholm. Det är Svenska Fabriksarbetareförbundet som står för inbjudan. Man har beställt musik till den stundande kongressen den 8 - 9 maj. Och vad passar bättre än den anrika musikkåren från Kosta?

För att ge delegaterna ett ljust minne av kongressen har Fabriksarbetareförbundet köpt 450 exemplar av musikkårens LP-skiva!

REDAKTIONEN

*Redaktör: Jan Janderson
I Redaktionskommittén:
Torsten Karlsson
Rita Johansson
Ingmari Arvidsson
Kennert Berg
Gunnar Johansson
Pat Johansson*

*Ansvarig utgivare:
Erik Rosén*

Erik Rosén:

försäljningsframgångar. Ordertillströmningen ligger väsentligt över motsvarande ordergång under fjolåret.

HÅRD KONKURRENS

På glassidan kan man märka att den svenska marknaden fortfarande visar återhållsamhet och försiktighet. Konkurrenten inom vissa områden, t ex pressade tallrikar och servisglas blir allt hårdare genom import och specialerbjudanden.

Vår kollektion för i år har mötts av mycket positiva kommentarer. I stort sett kan man säga att kollektionen och försäljningsresultatet motsvarade våra förväntningar.

Tyvärr har samtidigt det gamla sortimentet blivit föremål för prishöjningar med ca 15 %. Det har i vissa fall medfört en reducerad efterfrågan. Det är svårt att kompensera sådana bortfallande volymer med nyheter.

Den stora Frankfurtmässan är just nu avslutad. Vi bedömer att vi har hållit våra ställningar väl på den internationella marknaden. Vår monter var mycket välbesökt och

nyhetsprogrammet väckte stor uppmärksamhet.

Det är ännu för tidigt att säga hur den totala efterfrågan kommer att utvecklas under 1976. Vi bör kunna hålla ställningarna enligt planerna under första hälften av 1976 och sedan få en viss volymökning under andra hälften, om konjunkturen inte svänger nedåt ännu mer.

TEKNISK UTVECKLING

På den tekniska sidan har det beslutats att man skall göra en teknisk utredning om sliperiet i Kosta och transportförhållandena inom förädlingssektorn i Kosta.

Byggandet av dagvanna i Boda har påbörjats. Omläggningen av glaskammaren kommer att genomföras första halvåret 1976.

Ett nytt alternativ för byggandet av kontinuerlig vanna i Kosta har just framtagits. Det kommer att diskuteras med samarbetsgrupperna.

En omorganisation av den tekniska utvecklingsavdelningen har genomförts.

→
vänd

Under sista kvartalet 1975 förbättrades ordergången jämfört med tidigare delen av året och motsvarande tidsperiod 1974.

Under de två första månaderna av 1976 har vi volymmässigt haft en större ordergång än under motsvarande månader under 1975. Denna tendens har varit speciellt markant när det gäller exporten av glas.

Av våra övriga produkter har Boda Nova haft planerad ordergång medan Boda Smide har haft svårigheter att hålla fjolårets siffror.

Boda Import har flera intressanta produkter som beräknas komma fram under den senare delen av året. Vi har skäl att vänta en positiv utveckling från denna sektor.

Kosta Lampan har hittills i år haft mycket stora

Vår avsikt är nu att öka vår kapacitet så att vi kan få fram nya tekniska hjälpmedel i produktionen.

Vi har anställt en försäljningschef på glas-sektorn. Vi räknar med att ytterligare öka effektiviteten på försäljningssidan. Detta gäller i synnerhet bearbetningen av våra exportmarknader. Där finns det utrymme för ytterligare initiativ och åtgärder.

GLASUTREDNING

När detta skrivs har just den nya glasutredningen från Industriverket presenterats och blivit föremål för kommentarer i pressen.

Det framgår av denna att glasindustrin har stora problem att brottas med. Det är bra att glasutredningen har kommit till stånd. Olika myndigheter blir härigenom medvetna om de speciella strukturella problem som glasindustrin har. Samtidigt betonas den stora betydelse som glasindustrin har för den bygd och de människor där den är lokaliserad. Utredningen understryker samtidigt glasindustrins stora betydelse för Sverige och det svenska namnet.

Vi borde därigenom få ökade möjligheter att anskaffa investeringskapital och stöd för de exportåtgärder som behövs för att klara den aktuella situationen. Därefter kan vi komma in i en lugnare utveckling då glasindustrin kan klara sig själv, efter att ha genomfört nödvändiga tekniska rationaliseringar och försäljningsinsatser på de viktigaste exportmarknaderna.

RÄDDA DJUREN!

Glasarbetarna inom Åforsgruppen har gjort en insats för att rädda utrotningshotade djur. Det började för tre år sedan då Världsnaturfonden gjorde en beställning i Kosta. Göran Wärff gjorde då en myskoxe som sedan såldes till förmån för Världsnaturfonden.

Försäljningen gick bra. Året efter fick Orrefors beställning på ett annat hotat djur, en utter. Förra året var det vår tur igen. Paul Hoff gjorde en pilgrimsfalk som tillverkades i Boda. Den har nu dragit in mer än 200.000 kronor till Världsnaturfonden.

Nu jobbar Paul och formmakarna för högtryck med två nya djur i serien. Nästa skapelse blir igelkott och havsörn.

Vi kommer att göra 8.000 igelkottar och 10.000 havsörnar. Världsnaturfonden får nästan 30 kronor per sålt exemplar, så fonden får ett bra tillskott till sin kassa.

Dessutom har det kommit en beställning från England på en fjälluggla. Det

är en engelsk förening med det pampiga namnet "Royal Society of Bird Persevation" som vill sälja ugglan för att få fram pengar som skall rädda utrotningshotade fåglar i England.

RÖRSTRANDS TIDER

Vi får som bekant 40 procents rabatt i Rörstrands sekundabod. Tack vare rabatten kan vi göra fina inköp, om vi har vägarna förbi Lidköping.

En grupp på 40 kostabor hyrde en buss och åkte upp till Rörstrand. De köpte porslin för 12.000 kronor! Så nog kan det vara värt ett besök.

Tyvärr passar öppettiderna dåligt. Sekundaboden har bara öppet mellan 11 och 16 måndag till fredag. Under sommaren har man öppet vissa lördagar. Ring och fråga innan Du åker dit.

Fredagen den 28 maj är en bra dag för besök på Rörstrand. Vi har ju arbetat in den dagen, men det har man inte gjort i Lidköping. Om Du passar på då, kan Du se produktionen och handla i sekundaboden på samma dag. Rörstrand ställer upp med guider om Ni slår Er ihop i större grupper.

På skolbänken fr.v. Rolf Pettersson, Stig Arvidsson och kursledaren Ulf Assargård.

STOR-SÄLJARE?

Nu skall vi sätta Dig på prov. Vilka av våra produkter säljer bäst?

Vi har tittat i försäljningsstatistiken och tagit fram våra storsäljare under förra året.

Nu har Du chansen att testa Dina kunskaper. Plocka fram en penna och skriv ned vilka produkter Du tror såldes mest under 1975. Rätt svar hittar Du på sidan 19

Glas, alla kategorier

.....

Pressat glas

.....

Slipat glas

.....

Graverat glas

.....

Boda Smide

.....

Boda Nova

.....

Kosta Lampan

.....

Arbetsledare lär

Gamla paragraf 32 stadfäster som bekant arbetsgivarens rätt att "leda och fördela arbetet". Från och med den första januari nästa år, kommer helt nya regler att gälla i stället för den förlegade § 32.

Arbetsgivarens rätt att självständigt leda arbetet har successivt minskat de senaste åren. Den ena lagen efter den andra har begränsat arbetsgivarnas handlingsfrihet samtidigt som de anställdas anställningstrygghet

har ökats.

Inför slopandet av § 32 har Åforsgruppens arbetsledare gått igenom och diskuterat de lagar som har kommit till på arbetsrättsområdet de senaste åren. En grupp av arbetsledare och produktionschefer från Johansfors, Boda och Åfors har träffats i Johansfors en gång i veckan under februari och mars månader. Arbetsledarna från Kosta har bildat en diskussionsgrupp. Ulf Assargård har varit kursledare.

Alla tillverkar vi avfall, både hemma och på jobbet. Det är utsläpp i luften i form av avgaser från bilmotorer, från villa-pannor och från glasugnar. Det är utsläpp i avloppen i form av förorenat vatten. Till detta kommer alla typer av fasta avfall, sopor, förbrukade förpackningar och restprodukter av olika slag.

Så länge någon form av liv funnits på vår jord har avfall producerats, medvetet eller omédvetet, naturligt eller konstgjort.

Vi har för närvarande en intensiv miljödebatt i Sverige. Detta sätter sina spår även i glasbrukens verksamhet. I

den nya miljövårdslagen är en rad olika industri-grenar angivna som miljöproblem. Ännu så länge är inte glasindustrin med på listan.

Trots detta är vi alla väl medvetna om att ett glasbruk bland annat släpper ut rökgaser som innehåller ämnen från glassmältningen och vatten med sliprester från sliperierna m m.

Från myndigheternas sida pågår kartläggningar i olika former för att företag och anställda skall få klarhet i fråga om utsläppens omfattning och farlighet.

Många har säkert hört talas om GLAM. Det är en arbetsgrupp sammansatt av representanter för arbetsgivare och arbetstagarorganisationer med uppgift att kartlägga

glasindustrins miljöproblem. Naturvårdsverket har under hösten 1975 gjort en provmätning av avgaserna i Kosta.

Resultatet blev att utredarna rekommenderade en ny och mer omfattande mätning. Denna skall då omfatta alla utsläpp i luften från ett glasbruk. Den skall sträcka sig över en längre period. Vi vet för närvarande inte om och när Naturvårdsverket skall genomföra denna större undersökning.

KOMMUNEN

Enligt miljövårdslagen åligger det alla landets kommuner att ta hand om allt miljöfarligt avfall. Detta har man inga resurser till.

ETT EXEMPEL PÅ MILJÖVÅRDANDE ÅTGÄRD

DE GASER SOM SUGS BORT ÖVER SYRABADEN I KOSTAS SYRAPOLERING TVÄTTAS FÖRE UTSLÄPP GENOM ATT DE TVINGAS PASSERA TVÅ TVÄTT-TORN DÄR GASERNAS FLUORVÄTE UPPTAGES AV DET STRÖMMANDE VATTNET. VATTNET NEUTRALISERAS SEDAN I EN AUTOMATISK NEUTRALISATIONSANLÄGGNING. TVÄTTNINGEN HAR EN REDUKTIONSGRAD AV C:Å 98-99%.

GLAM i miljön

Miljövård är svårt och kostar mycket pengar. Man måste ha förståelse för att det tar tid att bygga ut den kontrollapparat och de verkställande organ som behövs på central nivå i kommunerna och på företagen.

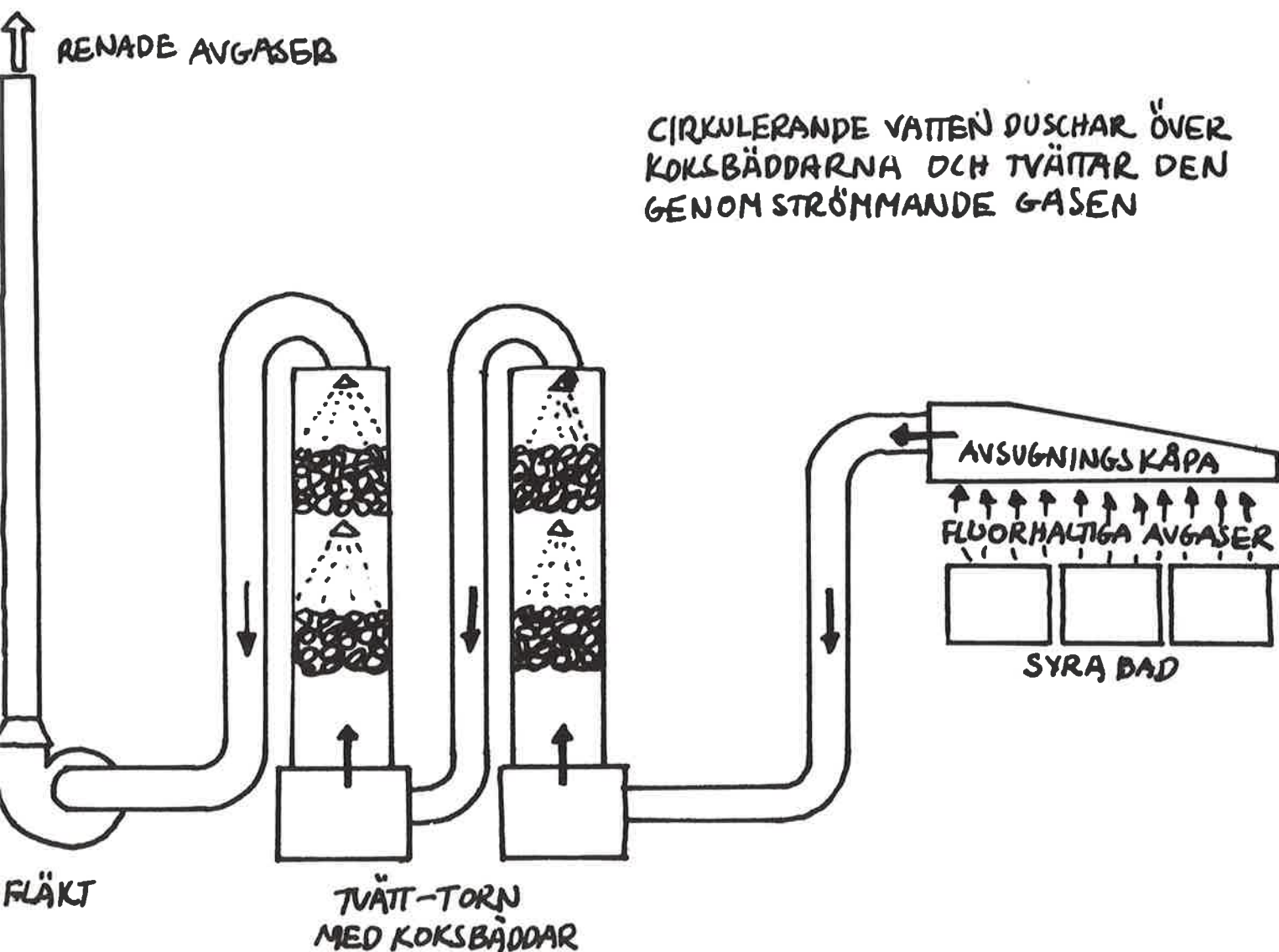
Såväl Lessebo som Emmaboda kommun har gjort kartläggningar i industriernas utsläpp. Man har tagit kontakt med vissa företag för att gemensamt försöka hitta lösningar på de miljöproblem som ju berör oss alla, både som anställda i företag och som skattebetalare i kommunen. I Boda har det bildats en arbetsgrupp med representanter från Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen i Kalmar,

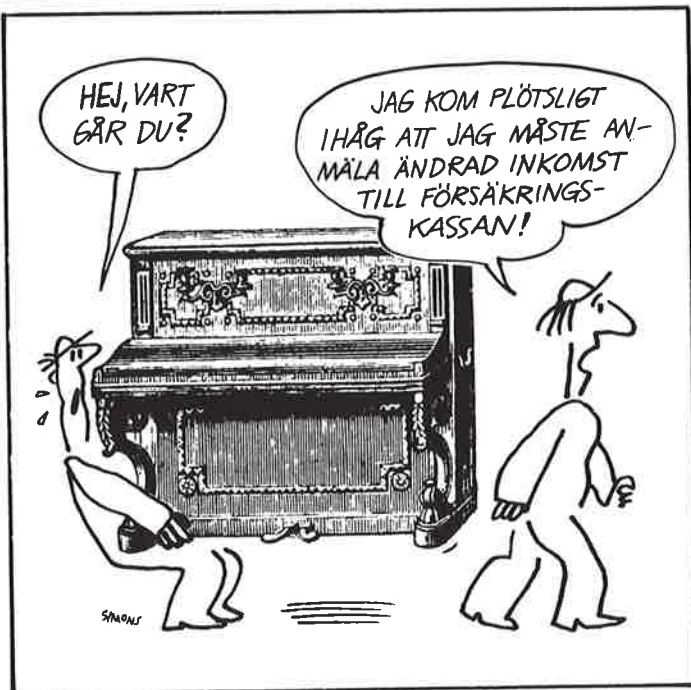
Emmaboda kommun, Fabriks och företaget. Man skall där i detalj diskutera Bodas miljöproblem. I Kosta har vi för närvarande en undersökning igång hos Glasforskningsinstitutet för att hitta rätt metod att bättre fälla ut grumligheten i sliperiavloppen. Här samarbetar vi också med Naturvårdsenheten vid Länsstyrelsen i Växjö. Detta problem skall vara löst under 1976.

Ett av de stora problemen är kostnaderna. Verkliga förbättringar kostar ofta stora pengar i skötsel och drift. Detta innebär att man inte kan göra stora insatser på alla glasbruk, varken inom Åforsgruppen eller inom branschen som helhet.

Vissa produktionsförändringar måste säkert vidtagas på mer än ett bruk, om bestämmelserna skall ha effekt. Vissa, särskilt besvärliga verksamheter, måste säkert koncentreras till vissa bruk, exempelvis syrapolering, etsning och blykristallsmältning.

Det finns ju ofta ett klart samband mellan den inre arbetsmiljön, övervakad av Yrkesinspektionen och den yttre miljön som övervakas av Naturvårdsverket. Tidigare har man ibland flyttat problemen från arbetslokalen till fabriksgården. I framtiden kommer man säkert att få bättre helhetslösningar på miljöproblemen.

ÄNDRAD INKOMST

När man får ändrad inkomst måste man genast anmäla det till försäkringskassan. Det är viktigt för att man skall få rätt sjukpenning om man blir sjuk. Inkomständringen skickas eller lämnas till den försäkringskassa som angivits på försäkringsbeskedet.

När man har anmält ändrad

inkomst till försäkringskassan, ändras sjukpenningen 30 dagar efter det att kassan fått besked om inkomständringen. Det gäller antingen man är frisk eller sjuk. Sjukpenning får man i regel från och med dagen efter insjuknandedagen.

Om man vill veta mer om sjukförsäkringen kan man vända sig till försäkringskassan.

Mera förslag

Nu har förslagskommittén varit i gång i snart två år. Femtio förslag har kommit in sedan starten. Trettio har belönats med tillsammans över 22.000 kronor. Sju av förslagen är fortfarande under behandling och tretton har blivit utan belöning.

Nu kan vi presentera några förslagsställare

igen. Det är gamla goda idékläckare som återkommer. Ztig Carlzon på Kosta Lampan får 1.120 kronor för att han konstruerat en fixture till arbetslampor. Fixturen har sparat pengar åt företaget och bekymmer, åt montörerna.

Åfors hytta verkar vara ett eldorado för förslagsställare. Nu är Sören Karlsson, Håkan Flåh och

Kennert Koch på gång igen. De har flera intressanta förslag under behandling. Ett är redan belönat med 300 kronor. De har föreslagit en förändring av en form som används vid tillverkning av kycklingar.

Håkan Flåh skall dessutom få 300 kronor för en förbättring av inbärarvagnarna.

Så har vi Aagot Wiklander på reskontraavdelningen. Hon får 50 kronor för en rationalisering av utbetalningen av bankgiro.

Har Du någon ljus idé? Då lämnar Du den till förslagskommittén.

Mäng med Maskin

I förra numret av Mängen berättade vi om planerna på en mekaniserad mängilläggning i Kosta.

Nu är de modifierade mängiläggningsmaskinerna levererade och man har kört i gång så smått. Hittills har det gått bra att mata in både mäng och skärv. Yrkesinspektionen i Växjö har varit närvarande vid en provkörning och man är mycket intresserad av att följa utvecklingen och ta del av våra erfarenheter.

AGS

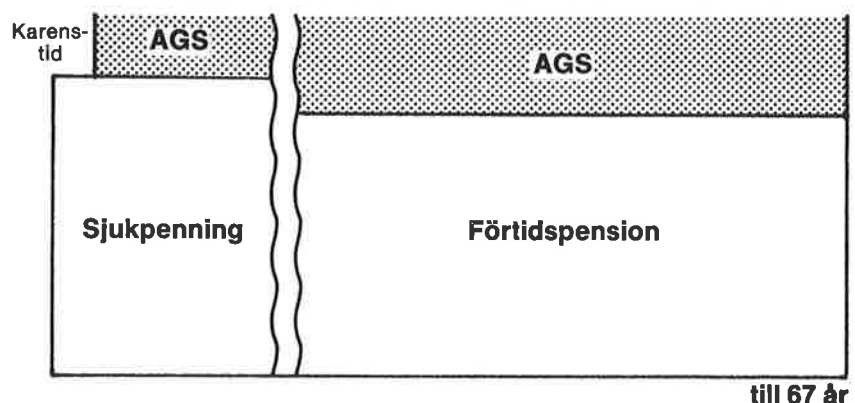
Du glömmer väl inte AGS - avtalsgruppsjukförsäkringen?

AGS ger kompletterande ersättning vid sjukdom som varar mer än 30 dagar. Den som varit sjuk så länge får ersättning från åttonde sjukdagen.

Den sjuke får sedan ersättning ända till dess

han fyllt 67 år. Om han blir förtidspensionerad höjs AGS-försäkringen.

Anmälan till AGS sker inte automatiskt. Du ansvarar själv för att anmälan skickas in till AMF som administrerar försäkringen. Blanketter kan Du hämta hos Din fackförening eller hos lönekontoristen.

På bilden ovan ser Du hur ersättningen från AGS utgår vid sjukdom och förtidspension

Eric Åfors - Glasets Grand Old Man

Han såg dagens ljus i en liten enkel stuga i Målerås Året var 1896. Fadern, Ernst, var virkeshandlare och härstammade från byn Vackamo i Algutsboda. Det lilla gossebarnet fick i dopet namnet Eric. och man anade då föga att han skulle utvecklas till en av bygdens stora män. Han skulle vara med och bryta självhushållnings-epoken och föra in industrialiseringen. Han skulle krönas till kung. Kung i Glasriket i Småland.

I dag har han abdikerat. Nyligen fyllda de åttio har han dragit sig till-

baka från det larmande affärslivet och njuter sitt välförtjänta otium tillsammans med sin maka Greta. Genom fönstren i sin vackra vita villa kan han blicka ut över det som under alla åren legat honom allra varmast om hjärtat. Åfors Glasbruk. Företaget han själv varit med och danat och utvecklat och som fått något av hans egen personliga atmosfär.

EN STOR GLASMAN

Eric Åfors sitter och berättar minnen från sitt långa, händelserika liv. Stämman är fortfarande fast och minnet sviktar

inte.

-En tid hade jag över 1.500 anställda, i dag har jag bara några skogs-karlar kvar.

Och det är sant. Av det stora företagsimperium han var med och byggde upp under sin krafts dagar, återstår bara några skogsegendomar. Men han var med och byggde upp glasindustrin. Övertog bruk som kanske var dömda till undergång. Svängde sin trollstav, som hette klokhet och realism, fick bruken på fötter, skapade nya arbetstillfällen och gav bygden nytt liv.

Eric Åfors har varit en stor glasman. Kanske den största. -Nej, säger han själv. Den skickligaste av oss alla verkade på Johansfors. Han hette Oskar Håkansson. Men frågan är om de anställda på Johansfors höll med om detta. Håkansson var en hårding. Fruktad och hatad men naturligtvis en duktig företagsledare.

ETT GLASIMPERIUM FÖDS

Det hela började egentligen 1912. Erics fader, Ernst Johansson, hade tidigare lånat sin gode vän, disponent Gustav Slättengren på Hovgårds fönsterglasbruk, en för den tiden ganska rundlig summa pengar. Men Slättengren gick i konkurs och för att skydda sina intressen, ropade Ernst Johansson in glasbruket, med tillhörande egendomar, vid en exekutiv auktion. Året därefter, 1913, började Eric Åfors sin glasmanabana. Som bokhållare på Hovgård i Ålghults socken.

1916 var det Åfors Glasbruks tur att byta ägare. Och hur det gick till låter vi Eric Åfors egna ord berätta.

-Min far köpte bruket tillsammans med brukspatron Oscar Johansson, Hjärtsjö. Då far och jag inte alls var några glasmän, skulle Johansson sköta glastillverkningen och vi skulle sköta avverkningen av skogarna. Johansson tillsatte dels en ingenjör och dels en förvaltare. Nordlund. Johansson hade utlovat god förtjänst på bruket som då bestod av högst 40-talet arbetare. Jag sändes ned till Åfors på våren 1917 och fann då att bruket gick med stor förlust. Rapporterade detta till far som frågade mig om jag var säker på

min sak, vilket jag intygade. Han ringde upp Oscar Johansson och frågade: -Hur sköter Du bruket egentligen? -Det går väl bra, svarade han. -Nej, sade far, jag har haft Eric nere på Åfors och han konstaterade att det går med stor förlust, så det är lika bra att vi skiljer oss åt. Ska Du eller jag köpa bruket? -Jag kan inte, svarade Johansson. -Vad vill Du ha för Din andel? frågade far. 25.000, blev svaret.

Far betalade och i december 1917 flyttade vi till Åfors. Men bruket låg nere och jag var mobiliserad. Jag kom hem på våren och bruket kom i drift till midsommar 1918.

När far köpte bruket var det i dåligt skick. Inte mycket bättre än Transjö. Svårigheterna fortsatte. Det var ont om soda, och fanns det någon så kostade den 4:50 - 5:- kronor kilot. Vi sålde den soda som fanns till Boda och började smälta med sulfat istället.

Från början hade vi en pressglasverkstad, två verkstäder som tillverkade billigt hushållsglas och två verkstäder som blåste flaskor. En verkstad lånade vi för övrigt från Rydefors.

1919 blev det bättre konjunktur och vi började tjäna pengar. Vi investerade i nytt sliperi och började bygga bostäder.

Det nya sliperiet innebar också att vi kunde lägga om tillverkningen till kristallglas. Bruket gav nu förtjänst och vi fortsatte att bygga bl a hytta, kraftstationer och ytterligare bostadshus.

SKICKLIGA YRKESMÄN

Ja, så långt Eric Åfors om glasbruksköpet i Åfors. Nu, långt senare, vet vi att bruket i Åfors fortsatte sin utveckling på rätt väg, inte minst tack vare en duktig ledare men också genom en skicklig och trofast yrkeskår. Det fanns speciellt en del människor som Eric Åfors minns med extra stor tacksamhet och som hjälpte honom genom den svåra starten. Fritz Dahl var en av dem. Han kom från Johansfors och knöts till Åfors Glasbruk år 1922 som hyttmästare. Det var han som lärde Eric det mesta om glas och glastillverkning. Han hade också turen att få tag i duktiga mästare bl a Gustav och Rudolf Jonsson från Åryd. Bland sliparna minns Eric särskilt de fyra bröderna Lejon som han lyckades förvärva från Kosta.

KOSTA - BODA

År 1936 förvärvade Eric Åfors, tillsammans med Gustaf Kähr, aktierna i Kosta Glasbruk. Bruket var vid den tiden i mycket dåligt skick och det fanns många som varnade Eric för denna affär. Ja, Thor Smith menade till och med att han inte ens ville ha aktierna gratis.

Genom stora investeringar och mycken slit lyckades dock affärerna komma i ordning och bruket bar så småningom frukt.

1947 införlivades Boda Glasbruk till samlingen.

Men det var en affär som Eric Åfors tvekade inför i det längsta. Han hade tillräckligt med bekymmer redan. Det fanns andra spekulanter, bl a Kooperativa Förbundet. Hur som helst, det var till Eric Åfors som konsul Jansson och löjtnant Gabrielsson fick överlämna bruket.

Året dessförinnan hade Eric Åfors även fått fotfäste i Johansfors genom förvärv av en stor aktiepost.

FÖRENINGSMAN

Eric Åfors har inte endast varit en stor industriledare utan också en anlitad föreningsman. Otaliga är de styrelser och sammanslutningar han tillhört: Fabrikantföreningen, Exportföreningen, Arbetsgivareföreningen, Glasinstitutet, Glasbruksföreningen, ja listan kan bli så lång

som helst. Glömmas bör inte att han också suttit i det föga avundsvärda jobbet som central förhandlare i över 30 år.

GLASETS FRAMTID

Vi är tillbaka i nuet. Den fortsatta utvecklingen av familjen Åfors glasimperium är välkänd. Hur Emmaboda Glasverk övergick i fransk ägo. Hur Johansfors inleddes i Åforsgruppen och hur denna grupp i sin tur såldes till Upsala-Ekeby.

Vi frågade Eric Åfors hur han ser på den ganska beska kritik sonen Jan fick utstå i samband med försäljningen av glasverket.

-Det kändes bittert men pojken handlade rätt.

Vi kom också in på försäljningen av Åforsgruppen.

- Vi tvekade in i det längsta. Klimatet för

familjeägda bolag är hårt i Sverige och för de stora investeringar som låg framför oss, fann vi oss nödsakade att handla som vi gjorde. Men visst känns det smärtsamt att lämna det som varit vår livsgärning.

Eric Åfors får en något bekymrad min när frågan om glasets framtid förs på tal.

-Det har alltid funnits svåra år, säger han, men man har aldrig direkt varit pessimistisk. Men nu har vi en mycket svår tid framför oss. Det finns många frågetecken. Under min tid har inte mindre än 68 glasbruk försvunnit eller gått upp i större enheter. Den trenden kommer tyvärr att fortsätta. Men, fortsätter Eric, det är min fasta övertygelse att av de som nu finns kvar, har Åforsgruppen de största möjligheterna att klara sig.

Vårnytt

Glasarbetare, formgivare, formmakare, tekniker och marknadsfolk har lagt ner mycket jobb på vårens nyhetskollektion.

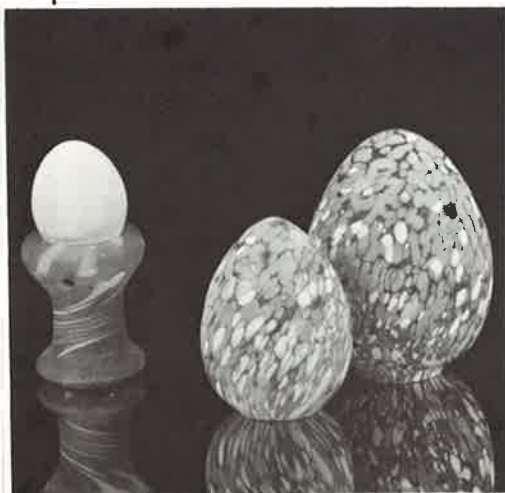
Rapporterna från butikerna och Frankfurtmässan talar om ett positivt gensvar från kunderna.

Påskprogrammet, Boda Birds och Boda Garden har fått mest uppmärksamhet.

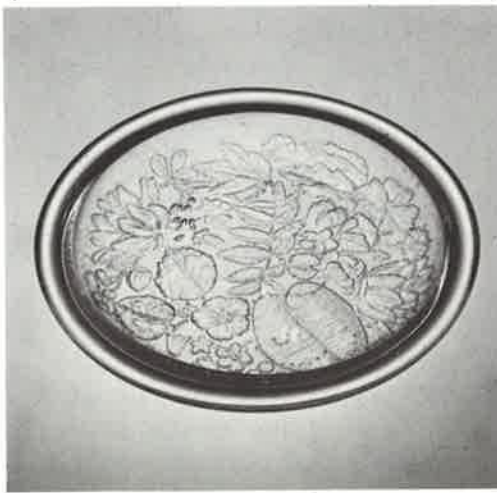
I kollektionen kan man bland annat utläsa en strävan att komma ur den stenhårda konkurrensen om marknaden för enkelt, pressat glas. Boda Garden

har en elegantare och mer avancerad utformning än vårt tidigare pressade sortiment.

Monica Backströms och Bertil Valliens ägg och fåglar, pekar också mot en ny inriktning, där man arbetar med nya och djärva former och färger.

Monica Backström

Ann Wärf

Bertil Vallien

GLASANNONSER FÖR 22 MILJONER!

I veckopressen kan Du också se annonser från Kosta-Boda. Allt om Mat, Husmodern, Femina och Damernas Värld kommer att visa frestande bilder av glas från Kosta-Boda.

Det är mycket som måste ske innan annonsen kan läsas i tidningen. Minst ett halvt år innan måste man ha bestämt sig när, var och hur man skall annonsera. Sedan måste man ta fram kampanjmaterial till butikerna, bearbeta kunderna så att de använder sig av det och planera produktionen så att varorna finns då annonsen publiceras. Sedan är det bara att hoppas att ansträngningarna ger resultat i form av en ökad efterfrågan.

Det är rubriken på ett informationsblad som marknadsavdelningen har sänt ut till glasbutikerna i Sverige.

Nej, det är inte kostnaderna man syftar på, men väl antalet läsare som får chansen att se Kosta-Bodas annonser under första halvåret 1976. Man har lagt upp ambitiösa annonskampanjer i både dags- och veckopress.

Genom annonser i Expressen, Aftonbladet, Göteborgsposten och Kvällsposten, täcker man alla delar av landet. En enda kampanj i de fyra tidningarna når 3,5 miljoner läsare. Om Du läser någon av dem, kommer Du att se fem olika annonser från Kosta-Boda. När de publiceras kanske Du kan gissa om vi talar om vilka rubriker de har:

- Älskar Du ljus?
- Älskar Du vin?
- PÅSK
- Älskar Du blommor?
- Älskar Du sallad?

K

Kostas och Bodas glaskampanjer första halvåret 1976.

	Tidningar	Veckor	Läsare*)
Älskar du ljus	Expressen	5 – 6	1.391.000
	Aftonbladet		1.186.000
	Göteborgs-Posten		547.000
	Kvällsposten		330.000
Druva	Allt om Mat	9 – 10	643.000
	Husmodern		481.000
Älskar du vin	Expressen	11 – 12	1.391.000
	Aftonbladet		1.186.000
	Göteborgs-Posten		547.000
	Kvällsposten		330.000
Påsk	Expressen	14 – 15	1.391.000
	Aftonbladet		1.186.000
	Göteborgs-Posten		547.000
	Kvällsposten		330.000
Troll	Expressen 2 inf.	16 – 17	1.391.000
			1.391.000
Garden	Femina	18 – 19	448.000
	Damernas Värld		489.000
Älskar du blommor	Expressen	21 – 22	1.391.000
	Aftonbladet		1.186.000
	Göteborgs-Posten		547.000
	Kvällsposten		330.000
Älskar du sallad	Expressen	25 – 26	1.391.000
	Aftonbladet		1.186.000
	Göteborgs-Posten		547.000
	Kvällsposten		330.000
Enligt Orvesto 75 – II			22.113.000

Satsa på Kosta och Boda.
Vi satsar på dig.

Bob Söderlund.

Fackligt:

Här redovisas fack-
föreningarnas samman-
sättning i år.

SIF

Ordförande:
Gunnar Johansson

Vice ordförande:
Kenneth Berg

Övriga ledamöter:
Curt Ottosson
Pat Johansson
Marianne Hiller
Gunilla Persson
Berne Karlsson
Tommy Ragnarson

CENTRAL FÖRETAGSNÄMND

Gunnar Johansson
Fred Magnusson
Kenneth Berg

FÖRETAGSNÄMNDEN, KOSTA

Gunnar Johansson

Sten Robért
Hillie Paulsson
Kersti Fyhn-Möller

FÖRETAGSNÄMNDEN, BODA

Kenneth Berg
Ulf Månsson

FÖRETAGSNÄMNDEN, ÅFORS

Veine Franzén

FÖRETAGSNÄMNDEN, JOHANSFORS

Alva Rask

ANPASSNINGSGRUPP, KOSTA

Gunnar Johansson

ANPASSNINGSGRUPP, BODA

Kenneth Berg

ANPASSNINGSGRUPP, ÅFORS/JOHANSFORS

Gunnar Johansson

SALF

CENTRAL FÖRETAGSNÄMND

Lars Karlsson
Verner Nyström
Thorsten Carlsson
Bernt Axelsson

FÖRETAGSNÄMNDEN, KOSTA

Stig Arvidsson

FÖRETAGSNÄMNDEN, BODA

Lars Karlsson

FÖRETAGSNÄMNDEN, ÅFORS

Kenneth Koch

FÖRETAGSNÄMNDEN, JOHANSFORS

Thorsten Carlsson
Sigurd Rapp

FÖRHANDLINGSKOMMITTE

Lars Karlsson
Karl-Axel Strand

Verner Nyström
Thorsten Carlsson

CENTRAL SKYDDSKOMMITTE

Lars Karlsson

SKYDDSKOMMITTE, KOSTA

Karl-Gustav Svensson
Krister Köhnke
Magnus Hammarstedt

SKYDDSKOMMITTE, BODA

Lars Karlsson
Bert Jonsson
Rune Sandberg

SKYDDSKOMMITTE, ÅFORS

Verner Nyström

SKYDDSKOMMITTE, JOHANSFORS

Sigurd Rapp
Thorsten Carlsson

Ordförande:
Lars Karlsson

Vice ordförande:
Sigurd Rapp

Sekreterare:
Karl-Axel Strand

Kassör:
Verner Nyström

Övrig ledamot:
Stig Arvidsson

FABRIKS AVD 122, KOSTA Ordförande: Gösta Strand Vice ordförande: Hans Israelsson Sekreterare: Tommy Jansson Kassör: Lars-Gösta Magnusson Övriga ledamöter: Arne Åberg Jan Hammerby CENTRAL FÖRETAGSNÄMND Gösta Strand Jan-Erik Ritzman Göte Lönnetun LOKAL FÖRETAGSNÄMND Gösta Strand Jan-Erik Ritzman Sven-Olof Karlsson Göte Lönnetun Ingemar Ahl Arne Åberg Jeanette Reimer CENTRAL SKYDDSKOMMITTE Arne Åberg Gösta Strand LOKAL SKYDDSKOMMITTE Arne Åberg Göte Lönnetun Gösta Strand ANPASSNINGSGRUPP Gösta Strand PERSONALTIDNING Eivor Arvidsson Eva-Marie Enerot	FABRIKS AVD 141, FABRIKSKLUBB 4, BODA Ordförande: Olle Andersson Sekreterare Lennart Berg Kassör: Tord Brånéus Övriga ledamöter: Åke Karlsson Jolet Francsics FABRIKS AVD 141 FABRIKSKLUBB 5, ÅFORS Ordförande: Hans Nyström Kassör: Wolfgang Veidner Studieorganisatör: Sven Gustavsson Övriga ledamöter: Ingvar Gröön Josef Koch CENTRAL FÖRETAGSNÄMND Hans Nyström Ingvar Gröön LOKAL FÖRETAGSNÄMND Didrik Gustavsson Bo Gustavsson Sven Gustavsson Josef Koch Hans Nyström Ingvar Gröön CENTRAL SKYDDSKOMMITTE Hans Nyström Villy Liska	CENTRAL FÖRETAGSNÄMND Olle Andersson Kenneth Christiansson LOKAL FÖRETAGSNÄMND Alf Aronsson Evert Furubring Kenneth Christiansson Ingvar Svensson Olle Andersson Åke Karlsson SKYDDSBUD Kenneth Christiansson Ingvar Svensson Christian Pumplun Tord Brånéus Horst Graf FABRIKS AVD 144 FABRIKSKLUBB 6, JOHANSFORS Ordförande: Olle Karlsson Kassör: Bengt Karlsson Sekreterare: Karl Roos Vice sekreterare: Göran Johansson Övrig ledamot: Rune Axelsson Studieorganisatör: Bengt Karlsson CENTRAL FÖRETAGSNÄMND Olle Karlsson Rune Axelsson LOKAL FÖRETAGSNÄMND Rune Axelsson Karl Roos Fred Erlandsson Bengt Karlsson Olle Karlsson CENTRAL SKYDDSKOMMITTE Olle Karlsson Arne Ottosson
---	---	--

KOMMUNEN BYGGER

Kommunfullmäktige i Emmaboda beslutade vid sitt senaste sammanträde om byggnation av bostadshus i Boda, Eriksmåla och Algutsboda.

Vilken typ av hus som skall byggas i Eriksmåla och Algutsboda är ännu inte fastställt. Här skall kommunen utarbeta olika förslag. Det är heller inte klart när byggnationen skall påbörjas.

I Boda skall Skånska Cementgjuteriet bygga ett radhus med tre enrumslägenheter och tre tvårumslägenheter. Till varje lägenhet kommer dessutom att höra en avskärmad uteplats. Lägenheternas storlek blir 40 respektive 64 kvadratmeter.

Beräknad produktionskostnad ligger på totalt ca 635.000 kronor. Hyran beräknas preliminärt uppgå till ca 443 kronor per månad för enrummare och 711 kronor per månad för tvårummare. Då är både värme och el-ström inräknade.

Byggstarten blir omkring den 1 april. Byggnadstiden beräknas till ca fem månader.

Intresset för lägenheterna är mycket stort i Boda, så någon risk för att lägenheterna inte skall komma att hyras ut, finns inte. Även i Åfors finns det ett stort intresse för den kommande byggnationen.

Dessvärre har kommunen inte fattat något beslut om byggnation i Broakulla. Vi hoppas att ett sådant beslut skall komma snart, för på glasbruket finns flera som vill flytta in i modernare lägenheter.

VÅR och SOMMAR!

Ljuvliga tid som nu kommer. Naturen i vårt lilla hörn av livsrummet exploderar av färger och former och överallt arbetas, arbetas och arbetas.

Den lilla flitiga pollineraren på bilden får vara symbol för den återuppväckta naturen.

Vi människor saktar farten en smula, njuter av de förlängda dagarna och samlar ny kraft.

PÅ NYA PLATSER

Det har skett några ändringar i organisationen under den senaste månaden. Ulf Assargård har lämnat Åforsgruppen och Jan Janderson har tagit hans plats på personalavdelningen. Jan har, som alla vet, varit produktionschef i Boda tidigare.

Kjell Widlundh, från Emmaboda, kommer att bli produktionschef i Boda från och med juni månad. Widlundh har tidigare varit hyttchef på Glasverket.

Berne Karlsson har övertagit Gunnar Johanssons arbete med skyddsfrågorna. För att Berne skall få mer tid att ägna sig åt sina nya uppgifter, skall

man anställa en underhållstekniker. Härigenom hoppas man dessutom att man skall kunna effektivisera underhållet vid företaget.

På sina nya platser: Fr.v. Berne Karlsson och Jan Janderson

Efter den uppmärksammade utställningen på Gallerie Doktor Glas i Stockholm, tänkte Ann Wärfv ta en skapande paus. Califonien lockade.

Planerna tog form och ryktet spred sig. Så började det dimpa ner inbjudningar från konstskolor och universitet. Man ville att Ann skulle hålla små seminarier kring vårt konstglas. Man önskade också praktisk demonstration av glasblåsning.

Den detaljen behövde Ann hjälp med. Det blev Willy Andersson som blev räddaren i nöden. Så nu befinner de sig någonstans mellan New York och Califonien. De har varit i väg i över en månad och väntas tillbaka i slutet på april.

Den sista delen av resan kommer Willy och Ann att tillbringa i New York. Då får våra agenter och kunder besök.

Ann och Willy reser

KOSTA- Byrå- kratins högborg

ÖVERFLÖDIG ?

-Vad gör egentligen ni tjänstemän? Ni måste väl hitta på jobb åt varandra för att få sysselsättning.

Ja, många av våra tjänstemän har säkert försökt hitta dräpande svar på frågor som denna. Men de har kanske inte alltid varit så framgångsrika.

Av ren nyfikenhet tog Mängen reda på hur antalet tjänstemän utvecklats sedan glasbruken gick samman i Åforsgruppen. Man hör ofta talas om den gamla, goda tiden då några få tjänstemän skötte arbetsledning, ekonomi och försäljning.

Till vår stora förvåning visade det sig att antalet tjänstemän utvecklats i ungefär samma takt som antalet arbetare.

Innan samgåendet hade glasbruken 740 anställda, 98 av dem var tjänstemän. Nu är vi 800 man. 105 av dem är tjänstemän.

Det innebär att vi har ökat antalet arbetare med 53 och antalet tjänstemän med 7.

De nya tjänstemännen har anställts på marknadsavdelningen. Exportförsäljningen och de arbetskrävande kampanjerna har inneburit att det blivit allt mer komplicerat att sälja glas.

Mängen har även försökt jämföra Åforsgruppen med andra företag. Vi har tagit reda på förhållandet mellan antal arbetare och tjänstemän vid Emmaboda Glasverk, Stenberg & Flygt och andra delar av Upsala-Ekeby. Det är inte meningsfullt att publicera siffror, eftersom företagen inte är direkt jämförbara, men de vi undersökte hade många fler tjänstemän i förhållande till antalet arbetare än Åforsgruppen har.

Svar

Under sista året har diskussioner förts med flera tillverkare för att försöka få fram tystare och energisnålare invärmningsugnar.

Våra krav har varit att ugnarna skall ha hög temperatur, vara lätta att reglera, vara väl isolerade för såväl ljud- som värmestrålning och ha brännare som går ner på sparlåga när arbete ej pågår.

De invärmningsugnar vi har på bruken bullrar för mycket. Kan man inte konstruera ugnar som går tystare? Det skulle förbättra arbetsmiljö i hyttorna.

MILJÖVÄN

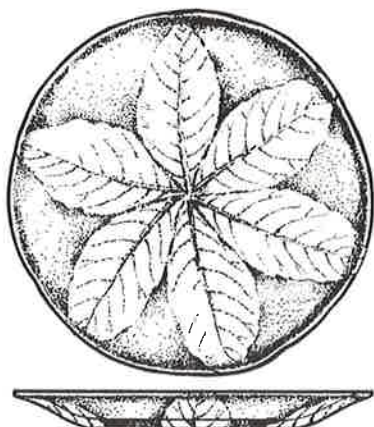
Två firmor har visat upp provugnar med mer eller mindre lyckat resultat. Problemet är inte så lätt. Vi kräver ca 1.500 graders temperatur och det är inte många material som stoppar här. Vidare kräver vi att ugnen skall vara väl ljudisolerad, men samtidigt måste vi kunna jobba i den. Proven hittills visar dock att det bör gå att komma en bra bit på väg. Frågan är sedan om det finns leverantörer som vill satsa de utvecklingskostnader som krävs. Marknaden är dock relativt liten.

GUNNAR JOHANSSON

Svar till frågorna på sid. 5

Här har vi storsäljare nummer ett. Den medelstora snöbollen har sålts mest av alla våra produkter.

Kosta Party har sålts bäst i det pressade sortimentet. Det är assietterna som gått bäst.

Den längsta leveranstiden hade vi på slipat glas och då speciellt servisen Prince. Det är vinglasen, 15 cl, som har sålt bäst.

Bland det graverade glasen blev det jämt lopp mellan blålocksskålarna och isblocken med simmande björn.

Ljusstaken Tor och ljuskronan Rondo sålde lika bra.

Tekannen med värmeställ tog priset i Boda Novas sortiment.

Den lilla Candela sålde mest bland lamporna. I år kommer den att passeras av Anna-lampan som blivit en stor succé.

Korpen

MÄSTARE

Nu har vi en mästare i Kosta Lampan och en i formverkstaden. Det gäller korbordtennis. Gert Carlzon och Jan-Åke Viktorsson bildade ett oslagbart team. De gjorde rent hus i Lessebokorpens turnering. Jan-Åke och Gert gick obesegrade genom turneringen.

Ack, som ett fjun, så lätt...

Ja, man kan tro att dom är lätta som fjun, när man ser det 25-tal flickor som under Ella Hammarstedts erfarna ledning glatt spänstar omkring i Kostas gymnastiksal. Denna motionsgrupp, som ingår i Lessebo-korpen, var från början mer eller mindre rundnätta flickor, men har sedan i höstas sammanlagt minskat 150 kilo. I genomsnitt gör det ca 5 kilo. En av deltagarna har minskat 21 kilo! (21.000 gram). Gör om det den som kan!

Alla har samvetsgrant varit på träningen, många har dessutom gått långpromenader och simmat en

gång i veckan. Dock ej i "Böljas balja", men väl i Emmaboda simhall. När sedan grabbarna från Korpen kommit med sin testcykel, har ingen låtit som gamla Kosta-tåget,

utan konditionen har varit fin.

(Något att ta efter för t e x överviktiga gubar med maggar?)

Glada lättviktare: Fr.v. Josefa Metso, Rut Fagerlund, Ella Hammarstedt och Birgit Theander.